

POSUDEK LICENCIÁTNÍ PRÁCE

**Marie Benáková, *Exilové periodikum Nový život (1949–2001): úvodní studie*
a úplný bibliografický soupis, Praha: KTF UK, 2015**

Předmětem tohoto oponentského posudku je licenciátní resp. rigorózní práce, kterou její autorka, Mgr. Marie Benáková, věnovala periodiku *Nový život*. Jde o příspěvek k dějinám českého katolického exilu. Autorka podrobně představuje padesát tři ročníků velice významného listu, otevírá přístup k textům, které v něm byly zveřejněny, a tak i k dílu mnoha pozoruhodných osobností. V jistém smyslu jde především o práci z literární historie, až následně pak církevních dějin a teologie.

FORMÁLNÍ HLEDISKO A STRUKTURA PRÁCE

Formální aspekty kvalifikační práce jsou v hlavních rysech dodrženy. Z hlediska gramatického a stylistického není mnoho co vytknout. Rozsah byl vysoce překročen: vedle samostatné úvodní studie (78 normostran) tvoří integrální součást textu i CD s kompletní bibliografií periodika (298 normostran). Celková typografická úprava je vyhovující. Občasné chyby se vyskytují, za všechny zmiňuji jen opakované zdvojení interpunkčních znamének (pozn. 1, 6, 15, 50 atd.). Citační pravidla KTF UK nejsou dodržována zcela důsledně. Dvakrát autorka před číslo stránky vkládá číslo a název kapitoly (pozn. 1, 6). V několika málo případech shledávám u textů s více autory záměnu v pořadí jména a příjmení a nejasněné pojítko mezi nimi (pozn. 6, 13, 14, 15 atd.). Tyto skutečnosti se projevují i v závěrečné bibliografii. Na s. 17 se v tab. 2 objevuje autorčina pracovní poznámka. Jde ovšem o velmi malé množství jednotlivin, práce je zpracována velmi pečlivě.

Struktura práce je logická a přehledná.

OBSAH

Autorka poskytuje veliké množství faktografických informací, kterými periodikum *Nový život* zevrubně představuje. Práce má proto střídmý, takřka popisný ráz, který je adekvátní obsahu. Vzhledem k tomu, že jsou různá hlediska sledována diachronním způsobem, je text současně i historií listu, přestože toto pole – zvláště ve smyslu dějin redakce a autorského kruhu, a tak vlastně i katolického exilu – zůstává otevřené archivnímu bádání a rozsáhlejšímu líčení (viz určitý nepoměr v informacích týkajících se zakládající periody listu a dob následujících: s. 48–53).

Pro další, obsahový výzkum je velmi zajímavá pasáž, v níž autorka určila autory s nejvyššími počty zveřejněných textů (s. 59–66). Domnívám se, že Jana Pavla II. a Pavla VI. lze označit za „autory“ jenom v přeneseném smyslu: list prostě přináší jejich texty, které však nevznikly pro *Nový život*. To platí i pro některé další osobnosti, ať již nositele církevních úřadů nebo české spisovatele apod. Budoucí analýza obsahu periodika by asi mohla tuto množinu jmen vytknout zvláště. Redakce zveřejněním jejich textů jistě něco sdělit chtěla, a v tomto smyslu je minout nelze. Přece však nejde přímo o vhléd do českého katolického exilu.

V tomto ohledu jsou mnohem zajímavější zbývající jména. Tyto osoby píší skutečně přímo pro exulanty rozptýlené po celém světě a z části snad – od určité doby – i pro křesťany ve vlasti, k nimž se *Nový život* různými cestami dostával. Jakou povahu jejich sdělení mají? Mám za to, že rozdělíme-li jejich texty do dvou-tří základních tematických množin, katolicismus, vlast a exil (s. 24–25), pak se otevírají dvě-tři oblasti, jimž lze věnovat pozornost v dalším bádání. Pro obor katolická teologie by jistě bylo zajímavé vnímat *Nový život* jako list nejenom *informační*, ale i vědomě *formační*. Jakýsi *list náboženské výchovy a vzdělávání*, jejímiž hlavními protagonisty byli Tomáš Špidlík SJ, Karel Vrána, Karel Schwarzenberg, Alexander Heidler – a snad i další. Zvláště Špidlík se náboženskému vzdělávání exulantů věnoval zcela vědomě, jak dokládají i jeho knižní publikace.

Mezi zbývající úkoly jistě patří i rozluštění různých anonymů, grafonymů, zkratek atp.

Úhrnem: Práce je zpracována natolik věcným a kvalitním způsobem, že k ní nemám žádné připomínky. Vysoce si cením toho, jak se autorka svého tématu chopila, množství informací, které přinesla, obdivuhodného bibliografického soupisu i formálních kvalit textu. Považuji tuto studii za zásadní, a to především pro vysokou hodnotu periodika *Nový život*. V tomto smyslu je posuzovaná práce významným počinem. Po určitém dopracování by měla být publikována. **Rozhodně se vyslovuji pro to, aby byla tato licenciátní práce při obhajobě hodnocena kladně.**

V průběhu obhajoby bych rád vyslechl autorčinu úvahu o nastíněné myšlence Nového života jako listu náboženské výchovy a vzdělávání.

Praha, 20. 7. 2015

prof. PhLic. Vojtěch Novotný, Th.D.